

Komenského desatero k šťastnému životu

1. Z každého člověka stává se člověk, nepůsobí-li naň zkáza. Čím spíše začneš, tím snáze zvítězíš. Spěj přímo k cíli, zanech všech oklik.
2. Lidé mají se učití pokud nejvíce možno. Svět zajisté temnot svých sprostěn býti nemůže, leda rozžetím pochodně moudrosti. Lidé vzdělaní v pravdě lidmi jsou. Ztratíš-li čas života, ztratíš sám sebe.
3. Toho trého kdo šetrí (jí a pije střídmě, tělo pracemi cvičí pilně, pohodlí a občerstvení jemu dodává rozšafně, jak přirození káže), není možné, aby živ, zdrav, čerstev nebyl na dlouhé časy i bez léku.
4. S kým obcuješ, k tomu buď otevřený, bez podvodu a lsti. Prospívej všechněm, neškod' žádnému, šťastných věcí žádej do jednoho všechněm. Tak teprve by byl blažený stav soukromých i veřejných věcí, kdyby všichni chtěli se spojití pro všeobecný prospěch a všude uměli a chtěli pomáhati jedni druhým.
5. Kdo mnoho v umění, moudrosti a ctnostech prospěti má, za mlada mu oči otevřítí a smysl odemknoutí třeba. Jedna z hlavních ctností je spravedlnost, ona každému co jeho jest dává.
6. Času sobě draze važ a jej dobře vynakládej. Postarej se, aby z lidu zahálka a ničemná lenivost odstraněna byla a všickni aby pracemi užitečnými se zabývali. Lépe jest hrátí si než zaháletí.
7. Velké myslí jest, kdo libé i odporné věci jednostejně snášeti může. Trpělivý nekvílí a nenaříká. Kdo lépe umí trpěti, ten má lepší pokoj.
8. Lépe jest štědrým býti než skoupým. Potřebuje-li kdo pomoci, přispěj mu na pomoc, pak-li kdo rady, porad', pak-li potěšení, potěš, jestliže přímluvy, skloň se. Nenávisti proti žádnému nenos.
9. Mluviti pravdu žádnému se neostýchej. Pravdu svobodně vyznávati nestyd' se. Mluv pro potřebu, ne pro zdvořilost: a cokoliv mluvíš nechť ať je samá čistá pravda.
10. Měj mysl k Bohu co nejvýš vždycky zdviženou, k bližšímu co nejniž skloněnou. Čistoty srdce i těla především ostříhej. Ó, člověče, upamatuj se! Nic nemáš jistšího nad smrt, nic nejistějšího nad smrti hodinu. Osudu svého nepředstihuj, ale čekej!

Kdo co dělá s chutí, mile, práce jest mu kratochvíle!